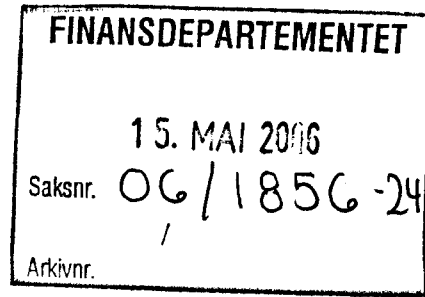

Finansdepartementet

Pb. 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 06/1856 FM KSj

Vår ref.: 200600060-01

Oslo 11.05.06

Forskrifter til forsikringslovgivning - høring

Det vises til departementets brev om ovennevnte.

Hoveddelen av høringsnotatet tar for seg forskriftsforslag til virksomhetsregler for livsforsikring. Disse reglene ble vedtatt av Stortinget høsten 2004. Reglene innebærer vesentlige endringer for å skape klarere skiller mellom de forsikrede og selskapenes egne midler, klarere fordeling av risiko mellom kunde og selskap og mer oversiktlig prising av livsforsikringsprodukter. Bakgrunnen for lovvedtaket var Banklovkommisjonens utredning nr. 7, som foreningen i stor grad sluttet seg til.

Stortinget vedtok i mai 2005 nye regler for pensjonsforetak. Pensjonsforetak er en samlebetegnelse for pensjonskasser og innskuddspensjonsforetak. Innskuddspensjonsforetak er en ny type foretak, som kan drive med innskuddspensjoner uten forsikringselement. Utformingen her baseres mye på pensjonskasser, men kan også være av betydning for bankene i innskuddspensjonssammenheng. Foreningen anbefalte i sin høringsuttalelse at man ikke innførte nye kompliserende konstruksjoner som dette i pensjonssammenheng. Også Kredittilsynet m.fl. stilte seg svært tvilende til behovet, og mente at slike regler bare ville komplisere det samlede regelverket.

Som følge av at obligatorisk tjenstepensjon innføres 1. juli 2006, foreslås forsikringsloven å tre i kraft fra samme dato med overgangsordninger. Pensjonskasser og livsforsikringselskaper må ha tilpasset seg de nye reglene senest 1.1. 2008. Innskuddspensjonsforetak er en ny konstruksjon, som tillates opprettet fra 1. juli 2006.

Høringsnotatet inneholder også forslag til forskrift med fellesregler for alle som tilbyr innskuddspensjonsordninger i samsvar med minstekravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon. Her foreslås bl.a. en presisering av bestemmelsene i OTP-loven om at foretaket skal betale alle kostnadene knyttet til administrasjon av pensjonsordningen. Lov om obligatorisk tjenstepensjon sier at arbeidsgiver skal dekke kostnadene ved pensjonsordninger. Unntatt er flyttekostnadene når den enkelte ønsker alternative plasseringer. Loven har skapt stor uvisshet knyttet til gjeldende praksis i finansnæringen der arbeidstaker dekker kostnaden til fondsforvaltning. Departementet var selv inne på dette i proposisjonen til lov om obligatorisk tjenstepensjon. Her heter det "Det kan oppstå behov for å foreta nærmere avgrensninger og å gi utfyllende bestemmelser i tilknytning til bestemmelsen om minstekrav til pensjonsordninger med innskuddspensjon. Dette gjelder

blant annet belastningen av ulike kostnader knyttet til pensjonsordningen. På denne bakgrunn foreslår departementet i lovforslaget § 4 femte ledd en forskriftshjemmel til å gi nærmere regler til utfylling og avgrensning av bestemmelsene i paragrafen, herunder spørsmål knyttet til forvaltningskostnader”.

En avklaring har vært påkrevd i forhold til minsteordningene. Avklaringen innebærer at gjeldende praksis i innskuddspensjonsavtaler der arbeidstaker betaler forvaltningshonoraret gjennom fradrag i innskudd eller avkastning må opphøre. Forskriftsutkastet går enda lenger enn kun å konsentrere seg om minimumsordninger. Arbeidsgiver skal dekke kostnadene også i ordninger som overstiger minimumskravet. Det er imidlertid gitt en åpning for å holde på dagens praksis fram til 1. januar 2010 dersom innbetalingene utgjør 4 % av lønn utover 1 G eller mer. I tilfeller der ordningen også innebærer egne innskudd fra arbeidstakerne legges det opp til at fordelingen av merkostnadene løses gjennom avtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Det skisserte opplegget virker svært komplisert og uoversiktlig. Verre er det at forslaget vil medføre at arbeidsgiver velger billige plasseringsløsninger. Det er vanskelig å se at forarbeidene og lovverket tilsier at arbeidsgiver skal betale forvaltningskostnadene. Selv om dette kan være en fordel for bankinnskudd, synes det å være bred enighet om at langsiktige pensjonsmidler i vesentlig grad bør plasseres i aksjefond for å sikre høyest mulig avkastning i framtiden. Dette har også Kredittilsynet vektlagt i sin foreløpige vurdering av spørsmålet. De har foreslått at en sjablongmessig forvaltningskostnad opp til 0,8 % -1 % av pensjonskapitalen dekkes av arbeidsgiver for ordninger med innskudd opp til 2 ½ prosent. Honorarer utover det forutsetter tilsynet dekket av den enkelte arbeidstaker. Også det systemet vil komplisere gjeldende system, men vil i mindre grad bidra til å svekke forventet avkastning på pensjonsmidlene.

Prinsipielt burde kostnadene til forvaltning følge eksisterende praksis i etablerte innskuddspensjonsordninger. Mange av aktørene i bransjen har tatt dette for gitt. Foreningen har vært forsiktig i sin vurdering, og vist til at det kom en nærmere avklaring på dette spørsmålet. Sparebankforeningen mener løsningen som foreslås vil være kompliserende og til ugunst for arbeidstakerne selv om det motsatte er intensjonen. Primært mener vi derfor at gjeldende praksis bør videreføres. Subsidiært bør departementet vurdere Kredittilsynets forslag til løsning. Denne er imidlertid heller ikke helt enkel og praktikabel, men vil bidra til å sikre kommende pensjonister høyere pensjoner.

En mulig måte å utforme ordningene, som sikrer bedre muligheter for avkastning på pensjonspengene, kan være å legge til rette for bankinnskudd fra arbeidsgivers side. Fondsplassering vil således kunne sies å være en flytting som arbeidstaker må dekke kostnaden for. I kombinasjon med en modell som Kredittilsynet har tatt til orde for, kan dette være en egnet måte å løse dette på. Arbeidsgiver vil da dekke forvaltningskostnadene opp til et visst nivå.

Forskriftsutkastet foreslår at det åpnes for innskuddspensjonsforetak fra 1. juli 2006. Innskuddspensjonsforetak er en finansinstitusjon organisert som aksjeselskap med virksomhet begrenset til å omfatte innskuddsordninger uten forsikringselement. Reglene for denne type virksomhet er sammenfallende med regler for å drive pensjonskasse, og innebærer bl.a. krav til kapitaldekning. Foreningen har i likhet med mange andre sett på denne konstruksjonen som unødvendig og kompliserende. Finansdepartementet har i strid med Kredittilsynets og vår

lovforståelse inntatt det standpunkt at banker som leverandører av innskuddspensjonsordninger, må være eier av de aktivaer som inngår i ordningen. Det omfatter også det enkelte medlems fondsplasseringer. Etter departementets vurdering er det ikke adgang til å organisere tilbud av innskuddspensjon etter en modell der leverandøren ikke eier pensjonsordningens midler. Departementet understreker også at pensjonsleverandøren har et samlet ansvar overfor foretaket og medlemmene i pensjonsordningen. Det forutsetter bl.a. at pensjonsleverandøren står som eier av pensjonsordningens midler uavhengig av hvordan disse forvaltes. Departementet viser i brevet til at innskuddspensjonsforetak kan være en måte å organisere innskuddsordninger i bank. Bankene må i så fall opprette et slikt foretak, og sette av grunnkapital og håndtere pensjonsordningene gjennom dette selskapet. Etter foreningens syn er dette fortsatt en svært lite hensiktsmessig måte å organisere pensjonsinnretninger på. Tankegangen til Finansdepartementet synes å være behov for like rammebetingelser, herunder kapitalavsetninger for å sikre like rammevilkår for alle tilbydere. Samtidig virker det som departementet mener slike konstruksjoner sikrer medlemmene på en mer tryggende måte enn alternativet, der banken ivaretar innskuddsfondsfunksjonen i ordningen og den enkelte selv velger plasseringen. Dette må i så fall begrense seg til sikkerhet for innskuddsfondet. Innskuddsordninger skal bl.a. ha et felles innskuddsfond som binder ordningen sammen til et kollektiv også vedrørende individuelle valg.

Rammevilkårene for innskuddspensjon må være like. Forskjellene på leverandørene og produktene innebærer likevel visse forskjeller. Rene spareordninger krever ikke kapitaldekning på samme måte som forsikrings sparing gjør. Dette kan oppleves som en fordel for rene spareprodukter. På den annen side er kravet om innskuddsfritak ved uferhet en fordel for forsikringsbransjen.

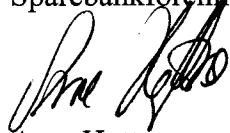
Innskuddsfond kan plasseres på egen konto i banken, og innbetalingene fra bedriften plasseres her avhengig av hvorvidt de ønsker å sikre seg en buffer i ordningen eller ikke. For personer som velger bank sikrer innskudds garantien innskyter. I fondsalternativer har det ikke vært og skal ikke være noen garanti. Behovet for grunnkapital og kapitaldekning i innskuddsordninger i bankregi synes derfor relativt ubegrunnet. Det kan imidlertid kanskje reises spørsmål ved sikkerhet for innskuddsfondet dersom en bank settes under administrasjon. Beløp på bankkonto utover 2 millioner vil ikke være sikret.

Innskuddspensjon er blitt svært komplisert og krever betydelig av finansinstitusjonen. Mange aktører er kommet på banen, også mindre sparebanker. Slik regelverket nå ser ut til å utvikle seg, tviler foreningen på at de mindre aktørene vil klare å ta del i dette markedet. Konsekvensen blir etter vårt syn få aktører og liten konkurranse i et marked fortsatt preget av noen få store livsforsikringsselskap. Dette svekker pensjonsordningene for de ansatte, og gjør også videre privatisering av pensjonsområdet enda mindre sannsynlig. Fra myndighetene er det lagt til rette for at skadeforsikringsselskaper skal få innpass på pensjonsmarkedet. For bank og verdipapirfond er dette ikke tilfellet. Dersom deres instrument skal være innskuddspensjonsforetak og dette iverksettes fra 1.juli 2006, vil alle nye bedrifter ha inngått avtale før bankene har denne organiseringsformen på plass.

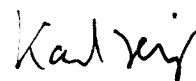
Foreningen mener som det framgår av foranstående at innskuddspensjonsforetak er komplisert og unødvendig. Det åpnes heller ikke for slike foretak før 1. juli. Vi ber i den forbindelse om at Finansdepartementet revurderer sin lovtolkning slik den kommer til uttrykk i brevet til foreningen av 3. april 2006. Sparebankforeningen mener det er helt nødvendig at bankene kan håndtere sine pensjonsordninger på en enklere og mer velegnet måte. Etter vårt

og Kredittilsynets syn kan dette gjøres slik det er skissert i Sparebankforeningens brev til Kredittilsynet av 25. oktober 2005.

Med vennlig hilsen
Sparebankforeningen i Norge

Arne Hyttnes
Administrerende direktør

Karl Seip
Assisterende direktør